

۵/۷۱

گنه (۲)
۱۳۵۰

کندھار

۲
۱۳۵۰

به دي ور مخو کي کندهار
ښار والي د هرات په دروازه
کي د ميوند رستوران لويديځ
پلو سرک باندې قيرواچاوه
اودغه سرک لي پوځ کې .
په عکس کي د ښار والي د قيرو
اچولو د محاکمې کار کوونکي
د قيرواچولو په حال کي ليدل
کيږي .

په دغه عکس کي د ښار والي د
قيرواچولو د محاکمې رولونه
د ميوند رستوران د لويديځ
پلو په سرک باندې د فعاليت
په حال کي ليدل کيږي .

د کندهار مجله

د امتیاز خاوند: د طلوع افغان نشراتی موسسه
د مسئول مدیر و کویل: غلام محی الدین (ایولی)

کندهار

میاختنی خپرونه

ادبی، تاریخی، اجتماعی، علمی

اداره: د شهیدانو وړان

د تاسیس کال ۱۳۳۹

د دوولسم کال دوهمه کچه

پرله پسې کچه ۱۴۸

کالنی یه

په کندهار کی [۲۸] الفانی

د هیواد په داخل کی [۳۳] د

په د پانډلیو هیوادو کی یوهالر

د غویي میاشت

۱۳۵۰ لمریز کال

ددې کڼې مضامین

پاڼه	مضون	پاڼه	مضون
۱۲ مخ	د کندهار د دود یو...	۶ مخ	د مطبوعاتو او فرهنگي...
۱۴ د	د ادب کلو...	۲ د	ادب پمته
۱۶ د	د کندهار د پوهانو...	۳ د	د سري میاشتنی...
۱۸ د	د لرغوني افغانستان...	۴ د	مصري کدالات
۲۳ د	په افغانستان کی...	۵ د	آباد مرغ...
۲۵ د	په جراحی عمل...	۷ د	د کابل...
۲۶ د	د لویو مصیبتو...	۸ د	د بودی د تنظیم دوشو...
۲۸ د	د خطر د اوار...	۱۰ د	د کور د ایوخوا...

د مطبوعاتو عاتو او فرهنگي خدمت اذکشاف

د کښه مال علم پالونکي، ادب او هنر دودونکي سيمه
چې د هيواد په تاريخ کې خپل خاص مقام لري، دا زيات بېلا بېله
چې دلته د مطبوعاتو په چوکاټ کې په يوه مناسب وخت
کېنې يوه داسې فرهنگي مؤسسه منع ته راځي چې د علوم
انسان او کښه مال مجلې تر هنرګ ددې سيمې د پاره
د علمي، ادبي، هنري، تاريخي، ديني، اجتماعي او نورو
گټورو کتابونو او رسالو د خپرولو د لارې طباعتی
خدمت سرته ورسوي او داسې دادي چې که مریغه د کښه مال
د کتاب چاپولو مؤسسه د دودونو د لارو او فنونو په اړه
پانګه جوړه او خپل فرهنگي خدمت ته چمتو ده او په
خپلو گټورو فعاليتونو سره به لږ لږ د علم او ادب
پالونکو علمي تنده لېږي کړي.

دې طباعتی مؤسسه لومړی هل د ټبرکټ د پاره د
کښه مال د خپلې خپرونې تاريخي رساله پرچه کاځله،
چېکې لفظي او رنگه حکونو سره په پښتو ددي او
انګليسي ژبو چاپ کړه او دغه رساله د دې هاي د متدینو
خلکو او علاقه مندانو د پوره خوځنده او لږ لږ خلک په
دې هيله دي چې دغه مؤسسه د کولای شي په آينه کېنې
د کښه مال دغه گټور آثار چې لږ لږ پر علمي فرهنگي
ولس ادبياتو، هيواد او سيمې پر تاريخ دودونو اوچي
او لږ لږ د ولس علمي او ملي ادبي ذخيره راڅرګند کوي
چاپ او دودولو د استفادې د پاره وړ وگرځي.

دغه مؤسسه په د علمي آثارو او عصري معلو ماتو
او نورو گټورو زياتو په خپرولو سر بيره ددې سيمې
د پخوانيو شاعرانو او ادیبانو لکه د حضرت ابي بابه
عبد السلام شاعر، ملا عبدالمنان، مرحوم لوی مخلص او
داسې نور دودونو کسانو د ژوندانه حالات او د اشعار
ديوانونه خپاره کړي چې داسې اشعار د خلکو په
حافظو کې دي او دودونو د پاره ددې او که هغه دا اول
او چاپ نه شي لږ لږ د ملي ادب د پانګې د پاره لويه
طايه گټه کېږي.

دغه کسان چې د خپلې ددې طباعتی او فرهنگي

مؤسسي او مطبوعاتو سره دودونو کسانو او دودونو او نورو
او نورو کړه علمي او ادبي شخصيتونو دودونو په دمالانو
دودونو او آثارو دودونو په هکله مرسته کوي
هنري ديوي خوا په دغه هنر د پاره او ملي خدمت کېنې
ګډون کوي چې ددې لارې هغه لږ لږ د هيواد د لارو
په برخه کېږي او د ملي خوا دغه طباعتی مؤسسه په خپل
ملي او فرهنگي خدمت کېنې لږ لږ هم تشويق او بریالي
کوي.

د کښه مال د کتاب چاپولو مؤسسه چې يوه تصديقه
ده د دې سيمې د علم پالونکي والي هاغلي محمد صديق په
پاملرنه او د کښه مال چارواکي، حسابو کسانو او دودونو
مطبعي د رياست په مالي مرسته منع ته راځي او يوه عالي
شور لري چې رئيس يې د دودونو مطا يهودايس دي، عالي
شورا د مؤسسي لارو اداري او د خلکي چارې پر مخ
بیايي او عامل مباحث ټاکي.

په کښه مال کېنې د کتاب چاپولو د فرهنگي مؤسسي
منع ته د خلک يو ستر اقدام دی چې د دې هاي د مطبوعاتو
او فرهنگي خدمت د اذکشاف په لار کېنې اخيستل شوي دي
او که دغه مؤسسه په خپل هدف کېنې بریالي شي او خپل
علمي خدمت د گټورو پروگرامونو او وسيلو د لارې
پر مخ بوتی او د کښه مال علم پالونکي خلک ددې
طباعتی مؤسسي د چاپ شويو آثارو دغه د خپلو ماتو
زياتولو او همدې کتابونو د خلکي کړنو لپاره
زياته استفاده وکړي نو بيا د دې چې د کښه مال د کتاب
چاپولو مؤسسه به ورسره په دې توغېق لږ لږ چې
ددې سيمې د پخوانيو او استيو شاعرانو او ادیبانو د
ادبي او نورو علمي آثارو د خپرولو تر هنرګ ددې شريفي
شرودي سایل، شرعي احکام او داسې نور ددې کتابونه
چاپ او دودولو خلکو د علمي استفاده د پاره لږ لږ دي
کړي.

(پوايي)

ادب یعنی؟

په تیره مقاله کې موږ د ادیب په پېژندنه حال ته ورسېد. دا دی چې دا برخه له خپل ځوانه چې ادیب په ډاډنایه حالت کې د کومې اغېزې څارنه دی.

لږ توضیح: دلته د ډاډنایه میز څخه د ادیب ډاډنایه اغېزه او د پېژندنې حال څخه پرده د محیط اغېزه مراد ده چې په فعلیت او انفعال سره هم تجربه بدلای شي.

خپرا موږ وویل، ادیب د ټولنې جوړونکې نقش دی مګر دلته د سوال پېدا کېږي چې ادیب بهېل موثریت کې څه ډول رول لري که نه؟

موږ پخ دا تشرېح لای چې ادیب یوه څه عنصر دی چې اصلاً مېولا نه لري دا خبره اصلاً باید د مقالې د پوښتنې په ژبه کې ونه ګرځي.

ادیب لکه هر تنګه چې د جامعي په جوړونکي قدرت کې یوه برخه ده، په همدې شان دی هم دلته نقش لري او هغه دا دی:

ادیب د ټولنې د ګړندۍ وده هنداره ده، دا هنداره د محیط پورته د خپل استعداد په اساس ګولای شي مثلاً که دده سره د مذاق او هغه مذاق چې ده ته د طبیعت جوړښت ورکړېدی نقاشا دا دی چې جامعي ته د پېر شا ټلو یا ساکن پرېښودلو، یا پرمخ بیولو

امر کوي، دا توان تر یوه حده ليري او بی اغېزې ته بلل کېږي، مګر دده دغه کار د ټولنې د ګړندۍ وده مېرود مه بولي حتی دلته لا ځکه د ادیب نقش دده د تنګ هم پېرولای شي چې دی دغه انځور نه لري.

د مثال په ډول پالزاک د خپل دنیا لستې په ایجاد کې خپله هندغه لار وړاندې نه بولي بلکه دده سره د دواماتيک لارې عکس العمل دا کار وکړ چې دی نن د پالیزم پلار بلل سويدي.

دا نادرېښ تېوت موږ ته داچې چې د ادیب عکس العمل د لوکه آزادۍ هم نه وي پر ټولنه او د ټولنې په دوش کې موثر نا پېیدا لای شي.

دا ډول تېوت موږ د ادیب په اغېزه په خبروي.

موږ د دواماتيکیزم یا تخیل او احساس د اصالت پلار بلل کېده مګر وروسته، وروسته دي د پالیزم یا منر د هنر د پالیزم جوړونکي پلار وپاله شو.

یعنې په هغه وخت کې چې د پېرژوند لارې هروچ او سیلاب روان دي، دی د ادب او مناقصې دوش پر ضد یو قدم اېږدي او دا قدم موثر هم نایښېږي دا هڅه چې

ادیب هم یو ډاډنایه لري او دا ډاډنایه هس په خپل نظر کتل د واقعیت څخه ليري پاله شي.

پیا هم موږ دا خبره په تجربېدي نظر نه ګورو او ډاډو چې دلته د دواړو اغېزه د فعل او انفعال په صورت څخه چې خبره باید شي.

پیا هم دا خبره د تجربېدي وده ده او دا دی داغلی ادیبان د یو لوی چي دوی څه وایي؟ او د یو پوښتنه خپلار څو- ټاټوبه پر اسېدو چې دوی څه وایي؟

لږ خبرې څو:
کوچنی هیواد

د نړۍ کوچنی هیواد د «لېختن اشتاین» هیواد دی چې ۱۰۵۷۵۲ تنه ټکنې اوسې او ۶۲ کیلومتره پراخوالی لري.

کوچنی هیاره

د هسې نظام کوچنی هیاده «پلوتون» نومېږي چې په ۱۹۳۰ کال کې کشف شوې ده او د مېکسیکو د کري څخه د هغه ناصله ۳۵۷۵۰ کیلومتره مېله اټکل شوې ده.

د نړۍ کوچنی پارلمان

د نړۍ ډېر کوچنی پارلمان د «لېختن اشتاین» پارلمان دی چې یواځې ۱۵ تنه غړي لري.

دنورو افکار

سختی او خوږی، د سړي د عقل او فکر حاصل ډېره وي. (نا پليون)

د مېړه وده پېت په سختي او ټکنې څېرې کې پوښان دي. (نا پليون)

آيا د مريخ سپوږميازي مصنوعي دي؟

د مريخ د مصنوعي سپوږميازي موضوع له هغو عجيبو نظرياتو څخه ده کوم چي تر اوسه پورې د دغه له اسراره ډک ستوري په باره کښي وړاندې شوي ده .
په حقيقت کښي مو کله مريخ د هنکي دخلکو لپاره د نکلوانو منشا او له هغه ځايه څخه چي حيرانوونکي او له اسراره ډک ډگر ډير موار د دغه اجومي ستوري په ظواهر وکښي هغه دغه په باره کښي ډول ډول نظريي وړاندې شوي چي دغه سپوږميازي د طبيعي ډولې هم پوه له هغو نظرياتو څخه دي .

دا نظريه د روس مشهور ستوري پېژندونکي اشکولفسکي پورې اړه لري چي د مريخ او د هغېني او د ستورو د څيړنې او نظريي له کبله دخپل هيواد د پوهنې او علمي لېسان په لاسي ته راوړلې سولې شوي دي .

سې پېړۍ پر مخه شولې پوهانو او په پايد کښي امريکا هم په دغه مسئله کښي خبريښاري کړي چي د هغو له علمي څخه يا د علومي د خوروي اتحاد د علومو دا کادمني غړي ولا ډير دستگن بللوي د کړو څه وړاني چي مريخ د دوی سپوږمۍ لري چي يوه غروبون او بله د پوسون لويه پړۍ چي د دواړو ډولونو له ستوري څخه لېدنه چي حال کښي ډير لږ نظر هم لري .
(لومړۍ سرليک ۱۰-۱۹۹۱ مخه) چي نسبت او د سپوږميازي ته په هغه علوم پېړۍ .

اشکولفسکي او نور مفکران يې باور لري چي د ددوي سپوږمۍ مصنوعي دي او په نوي احتمال سره په مريخ کي د اوسيدونکو پوهانو په وسيله چي تر دغو وروستيو وختو پورې موجود و او د احتمال له مخي دوی او تمدن يې په نامعلوم علت سره له منځه تللي چوړي شوي دي د دوی د دغې نظريي د اثبات لپاره لومړۍ د هغه هنکي د دوی .
په دغه ترتيب چي وړاني که چيري د مريخ او د نورو

ستورو سپوږميازي طبيعي دي باور چي په پيله د ستورو څخه جلا شوي يا دخارجي فضا څخه راغلي او د ستورو د جاذبي قوې لاندې شوي او د هغو په شا وخوا باندې په چوړايدلو باندې پيل کړي اخو علمي ډيري ښي وړاني دا چي دا غرگزي چي په لاندېو د ايلونو سره د مريخ سپوږميازي ته په پيله د مريخ څخه جلا شوي وړه دخارجي فضا څخه راغلي دي .

۱- که چيري هغوي ستوري څخه پيل شوي وي د ميکانيک او د هغېني د قواو د پېژندلو له مخي لازم ده چي وړو وړو

د ستوري څخه ليري دي (لکه هنکي چي د هنکي سپوږمۍ په ډگه کښي هم دغسې ده او سپوږمۍ دغه حساب له مخي چي شوي وړو وړو له هنکي څخه ليري کيږي) حال دا چي د مريخ سپوږميازي له مريخ څخه په لوري کيږي بلکه

مخه ته لږ دي کيږي اشکولفسکي حساب وړاندي کړي چي د مريخ لويه سپوږمۍ ۵۰۰ ميليونه کاله پخوا د دغه ستوري په هغه فاصله کي فرار ددل لوي چي د مريخ د پوي شپې وړه دي د مودې په وړاندي يوه پلاوي باندې چوړولې له همدغه

ځايه يې انيچه اخيستي ده چي د (توبوس) خبر بايد ۵۰۰ ميليونه کاله وي او په همدغه علت سره اشکولاي چي د مريخ څخه پيل شي دا هنکي چي په هغو وختو کښي مريخ ۵۰۰ ميليونه کاله مخکښي د هنکي په شان يوه کلکه کړه ده او دا په منطقي خبره ده چي وړو وړو دغس شي په پېښ شوي دي .

۲- که چيري د مريخ سپوږميازي له خاد جن فضا څخه راغلي وي (په دغه ډول طبيعي وي) لازم ده چي په هليلدونکي مدار کښي د ستوري پر شا وخوا باندې وچوړولي حال دا چي د دغو د دوی سپوږميو د مدارونه د ايروي شکل لري او په همدغه دليل ممکنه نه ده چي دوی د ستورو د لومړيو وړيو د لېږو منشا منع ته راوړي پيدا شوي وي .

دا هنکي چي په دغه ترتيب سره لازمېدل چي پېښوي

د یوډجی د تنظیم روشونه

په اوسني عصر کې د بودجې تنظیم او ترتیب د اداري مشکلاتو هغه یو مشکل دی او لومړی باید هر ګنده شې چې د بودجې د یوه کولو په پاره د کومو عناصرو هغه هر ډول پیسې راټولې شي او بیا دغه پیسې د دولت د بیلو بیلو ملي، اجتماعی او فرهنگي او نورو هدفونو د تحقق او تامینولو په پاره څنګه په کار لوېږي.

او لږ څه پوره د یوه مالي کال په حساب شوی دی نو اوس باید موږ پخپله څیړنه او پدې بحث کې د بودجې دواړې اهمیت او د هغې تاثیر د اجتماعي، سیاسي او اقتصادي پلوه مطالعه کړو.

بودجه د مالي سیاست له پلوه د اقتصادي حالت د تجزیې او تحلیل او یوه ډېر وسیله ده پدې معنی:

چې د ملي امارت د یوه پلوه او د هغه د عناصرو په اړه، د یو لږ څه تشکيل او د لږ څه اړوند له کال او په ملي هدفونو کې د حقو هغه استفاده کول ټول اقتصادي سیستمونه په یې کې نيسي.

په دواړو لږ څه کېده چې د دولت لږ څه د خصوصي بانکو د کړنې سبب ګرځي پدې معنی هغه چې د دولت له خوا لږ څه په دغه خصوصي بانکو هغه راټولې او هغه کې شي د پانې ډېر لږ کسان پدې لږ څه دي.

ځکه په ۱۹۳۸ او ۱۹۴۲ کلونو کې په امریکا او اروپا په لویږه هېوادو کې د خبره تایته شوه پدې معنی چې:

د دولت د لږ څه او د زیاتوالي له امله ډیر کسان په کار بوختیږي چې هغه خلکو ته ددې کار هغه لوی او زیات هوایږي پدې لږ څه او د طریقې د خصوصي بانکو د زیاتوالي سبب ګرځي.

د مضمون لیکونکی

پدې لږ څه کې او همدارنګه د هغو دولتو او ادارې پوهانو په نظر کې بودجه یو مالي پلان دی چې په هغه کې د هېواد د خرڅ پېش پېش کېږي او ټول عمومي لږ څه تر نظارت لاندې نیول شوی دی.

خو په اوسني عصر کې د بودجې اهمیت د پلان جوړول او په هغو کې یو هم آهنگي او وحدت منځ ته راوړل او د دولت په

وظایفو او فعالیتونو کې یو عمومي نظارت کول دي، زیاتره کسان پدې پوهیږي چې بودجه یو پېش پېش شوی لایحه یا پلان دی چې په هغه کې د دولت ټول هوایږي

له دغه پدې مضمون کې پدې خبره بحث نه کړم چې بودجه هغه شې ته وایي، حقوقی حیثیت یې څنګه دی، د بودجې بودلې هغه شې دی، یا د بودجې اجرا او کنټرول د چا له خوا کېږي، یا د اچې هادی بودجه هغه ته وایي، انکشافی بودجه کومه او څرنگه تنظیمیږي.

زما اوسني څیړنه او بحث د لږ څه پوهې د بودجې د تنظیم او د هغو په مسئله دي.

په دې وروستیو وختونو کې د لږ څه په ټولو دولتونو کې د بودجې د تنظیم په روشونو او کنټرول کې ډیر پرمختګ راغلی دی، او د روشونه ډیر علمي اساس لري، او د هغو علمي روشونو د بودجې تنظیم، کنټرول

عمومي لږ څه او د هغه لږ څه چې په دولتي موسسو کې لاس ته مني لږ څه ډیر اسانه کړی دی.

پدې وختو کې په ټولو هېرو کې د ټولو ادارې صابو هغه پوهې د بودجې بحث د حکومتو او ادارې پوهانو توجهات ته وځلې کړی ده.

د بودجې د کنټرول او تنظیم روشونه له دغه کبله خامی اهمیت

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳

卷之四

100

...

1971

pl. 11.

10/20
10/20
10/20

• ۲۰۲۲

10

...

1871

...

—

九

• 1977

10

10

اختلافو پوځات هندای چی به کور کښی هېڅ فردی
دا حق نه وړ کور چی به یوازې سردار دی .

که موږ د خیال کولای هر فردی دا حق وړ کړو
چی به ۶۴ ساعته کښی لږ اوږدیر یو کړی یوازې اوسې
هوډ استقلال او آزادی احساس وکړی، دغه کار اسلام
د مشکلاتو حل او د کارو د سوالی لپاره په غېله یو
تعمید دی چی پر خلاف یې غالباً د کولای د لږ اوږد، د
په اخلاقی او کدورت باعث شوی دی

موږ هغه د پښه، دنده چی په ایوان لاس او پاوږین
تندی یې له خپلو دوستانو سره لرو باید د کور له افرادو
سره یې دم و لرو .

که چېرې زموږ پوهه او ملگری د آزادۍ چی
زموږ له تېلفون هغه استفاده وکړی هغه ته د ولایت
حق وړ کړو، نو چایی چی په کور کښی هم دغسې دویو
او د معامله د خپل کور له هر فرد سره که هغه هم وړ وړ کړی
دی اسلام چا کړی له پامه ونه باسو

د مثال په توګه لکه هنگه چی موږ د خپل دوست
یا ملگری غطونه یې اجازي نه لولو، اطاق یا کور ته
یې یې خبره نه وړو، خو بیا د خپلو کړاواو افرادو په نسبت
چی زموږ هغه زیات ارزښت او توقع لری به لږ، د دې
تفاوت سره د دغو نکانو د حاجت نه کړو

لکه هنگه چی وړ وړ کړی حق نه لری چی د پلار یا
کاکه او د پلار باندی لاس ووهی او د موږ کالی
سره پورته او کښته کړی، نو موږ او پلار هم باید د
کوچنی استقلال او سرحدات ژوند په نظر کښی ونیسی
او د پوښتنه فرد په محبت یې په کار و کښی داخل او
هغه وانه چوی اوله تر لږه دی پرې دی چی وړ وړ کړی
یې په دې تړی کښی چی د هغه د پلار یې لری آزاد او
مستقل اوسې

مړی پلار د خپل چا حقو محترم وګڼی او حتی د نورو
خلکو د حقو انتظار په اخلاقی او ناوره سلوک به مقابل
کښی هم د سترگو ټولو، حسن ولری هوډ کولای شی
چی د اوږد خلکو سره په ګډ ژوند کولو کښی زیات
مشکلات حل، او هم کوم اختلافونه چی د خلکو تر منځ
په اکیږی تل آند او د ستانی پاته سی
په دې کښی هکله نه ده چی موږ په ژوند کی له خلکو

۱- چی له ژوندی صمیمی دوستانو هڅه آډوده او خوږ بهی
کېږي، دا هکله چی موږ له خلکو، دوستانو او ملګرو
هڅه دینې اندازی په سلوک ته او د دواړو اخلاقو انتظار لرو

۲- که ستاسې زده دی چی تاسی او اولادونه مو
په ژوند کښی دیوډیر د دوی کی اخلاقی نقص هڅه خلاص
دی، مین و کړی چی دغسې انتظار او توقع مو محاله او
د هغه لپاره په ډیری سختی برابرې کړی .

که تاسی خوازی، دغو خلکو اخلاق چی تاسی د
او اخلاص و د سره لری، تاسی په مقابل کښی هېڅ زور
ونه کړی یې هڅه آډوده هکله چی دغه توقع د بشری
طبیع هڅه مخالفه او لیری نه، اضافه د میره او ماښی،
له اولاد سره د موږ د پلار او یا د کولای د افرادو

تر منځ زیاتره اختلافونه او چنگونه چی د کدورت،
افرت او خواصه سبب کېږی، له دې کبله چی یو له بل
هڅه د ډیر محبت او تر طاقت زیاته توقع کېږی، که
تاسی مشری سبب د ترحم حی او ګډ شت و، لری چی
د خپلو دوستانو ملګرو له هېڅو سهر او د خطا هڅه په

مردانه توګه سر کی پوځی لکړی، داسی مثال لری
لکه عموی چی د محبت او توقع پر لری هڅه باندی
دهی، په اند که شیخ او خلکان باندی یې سر ټکون
کړی چی زموږ دغت تاسی هم د سره رنگون کېږی

د ډیر د احساساتو او محبت، توقع سرانګو ټپدل
د عقل او دیني لاری هڅه وتلی کار دی
او که څو ګڼه په انصاف سره سترګی ټول او مراعات
عادت کړی او په هغه کښی د ګدغت او دحم حسن ته
پر وږېت وړ کړی او هم د هغه ضعیفو او حقو ته متوجه او
قابل سر او په وړیل شی چی انسان له غطا خالی نه دی
چی دا ځکه نه شو، نو باید له دوستانو هڅه ډیره
توقع ونه لرل شی

د ډیر زیاده چی ټکلی توګه د اختلافو هڅه نه شی
نیول کېدلای، لیکن د سره ټټوب اعتبار په دې کښی دی
چی موږ باید هر کله د اختلافو پر خلاف یو له بله په محرم
محبت او اخلاص سره ژوند وکړو او په خپلو دغو کښی
هکله دی او یو لاس کېدل په منځ محبت له لاسه ورکړو
که دغسې لوی توفیق زموږ د ژوند زهین او د لکړی
هو نوبه ژوند موږ ته د خالید، او موږ به هم خوښ او
خوشحال ژوند وکړو

کندهار اوسز ئې پسر لی

دا چی سړدی مړه ده لری بهاد
د ښار د خوند په رڼه کې ده

که د خورشید د واکو د ښوونځی ده
په دې ښار کې د ښایسته د ښاد

د ښار د ښوونځی د ښوونکي د ښاد
چې د ښار د ښوونځی د ښاد

د ښار د ښوونځی د ښوونکي د ښاد
چې د ښار د ښوونځی د ښاد

د ښار د ښوونځی د ښوونکي د ښاد
چې د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښوونکي د ښاد
چې د ښار د ښوونځی د ښاد

د ښار د ښوونځی د ښوونکي د ښاد
چې د ښار د ښوونځی د ښاد

که دې سړی خو که د ښار د ښوونځی د ښاد
چې د ښار د ښوونځی د ښاد

(شاعر نه)

طرافت:

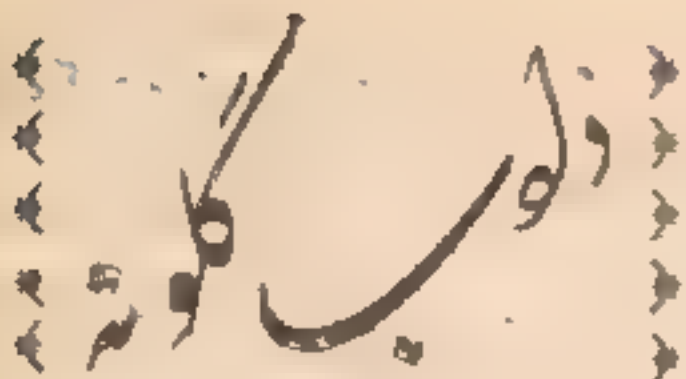
د نوا بغو پیژ ند گلوی

د ښار د ښوونځی د ښوونکي د ښاد
چې د ښار د ښوونځی د ښاد

د ښار د ښوونځی د ښوونکي د ښاد
چې د ښار د ښوونځی د ښاد

د ښار د ښوونځی د ښوونکي د ښاد
چې د ښار د ښوونځی د ښاد

(شاعر نه)

هر تپ: ویران

ون

کشکی

کشکی | حال ستاد تندي دای یاد دای

چې پر مخ دی غلبد ای چکي دیر مری

ای چکي دای دای په سر د ښوونځی د ښاد

باید گل دای پر کښې د ښاد

گلر خان درومی د ښاد

گلر خان درومی د ښاد

پا پا دای ته د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

سپینه خوله بده

ښکار پوری په ښکاره ښاد

سړی به ښکاره د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

د ښار د ښوونځی د ښاد

چې د ښار د ښوونځی د ښاد

د ټاگور اثر

د هاروني زبانه:

باد و باران

ته دما په تلاتې دولس وي .
رلا د نوډ بادو باران سره مطامع سوي .
مي بادو باران سبا په غرمه کښې د غل تله و ايش
کړي او د سړي دما د غريپان کونډ بر سره د اړوانه وي .
ما د... په هيله او انتظار و دروازي ته دواړه سترگي
ايولي دي .
ددي پير داسره د جی بادو باران په پير نه پخپله
کړي دي هکله چې هم شپه ده ، هم بادو باران و
هو دما انتظار پای ته ورسيدی او په خو و کښې
سپا د ښو دغ دما ترخوږ شو .
ته په باران لږه دښه خپل ټا کلي هاي ته د ورسيدې
نولامده ده چې تر هر هغه دغه ستا کالي وچ شي .
ما په هيله خو نه کښې ستا د کالو د وچيدو او ستا
د تودوالي د پاره او د نه د لود
يوه شمع مې لکولې وه چې دغه د ستا کالي
د وچيدو له امله نه په توديدلې
ستاد کالو د وچيدو د پاره مې د باد هغه مرسته
د ورسيدو او د خواي کړکي مې خلاصې کړي
ته غل کالي چې چا پسته دي هم جوړ کړي وه ددي
ته آماده کړه چې د باد په وچ کړه
خوباد تر هر هغه دغه د لکيدلې شمع داسره کړه
او تادېکې مې جوړه کړه
له و نه اوستاد کالو د وچيدو او ستا د توديدو
د کړسره پاته سولو

ما توي

پر خه شه ، او په تاده و هو و هوږ په د د پيدې او دغا ټولو
په کښې د ملغلرو وږه و وړ و لکي هيري چکاده کړه .
پر خه شه ، او د سهار د سپر سره سړي او خوږي دومي
د چا پسته د جهان سپيڅلي سوغات يوسه
د چا ته چې لوی ودهي ته د لود فکرولو او لود
او د وگا لوسره د اوس شوی دي

پسرلي نژدې شو او دما دسر د... و بختان دژوند .
په حزان و دملې پښ کښې قدم دمي
دما د بادو غوگانو په پيراي گواندي د پرداي د لکونو
حکایت او د پيريو لکونه کوي
په سر کښې مې تاج . پسرلي ، د شگلونې په هېر او
خوږ شوی او د پيريو د لکونو پانځندو په وان پي لکه ماله
دما بادو غوگان په ما پين کښې ايولي دي
دومه چې پلپړي تاد تاد ته پي حرکت و د کوي او
کله هغه پورته کي او گاهي پي پيا کښته کي
ته چې دا سپينې پانځندي د سرگه حديث دغوی او د
فنا او دمع کښې دما سره غبري کوي او دغوازي چې د
دغود تاد و دغه دما د سپا لکون تباد کړي او دغرياد ودهي .
په دغه چې د حزان و دملې سړي لپاره لکه ته
پسرلي د لومړي نه لري

د پيلې تر پيا (بادک) د باره

د رارقې :

پر خه شه

پر خه شه او په غيلو پستو هاغکو د ننگيو غوليدو او
چکلو گلو او ننگيو د غوليدو .
کله چې د او ددي شپي تودي تر دمي د آسمان له
پرا و غل و دغه دواړي او کله چې د او دت افق په
کنار و کښې د لوی ودهي سپاوون مع پتولو کوي د
دېکي او د سيد و لکوسره .
او کله چې د سپينو ستودو د شتر گکو نه و د کښې او
د دغوی کښې لاللي د آسمان په چوړ کښې تری تم کښې .
پر خه شه او د تر گسو د وگېرو دملې سترگي له خوبه
پرايښته

د پيلو په وړولو پاندي سړي او نه و پنده د اويښي
پي کړه چې د گلو او پر لريو ها لکو پاندي د پيداي
سندې شروع کړي

پر خه شه ، او د دېکي په لوی وړو د غلو قاتو پو شان
و د پير د اوهان د پرايري په وږه پودي مثال کړه

کله چې شپا نه خپلي دمي د تودو غوليدو په لود دما پي
او د دمي د سر کښې هېر ، د غل خوا د آواز د خوب جادو

د کندهار یوخوان هنر مند په توګر

هنداره، آهن چادر، پلاستیک او لرګی

باندې په شپږ ښکله خطونو په مشق او جلی خط ښکلی
سر لوحې لیکي

بريالي هنري د کندهار یوخوان او نامتو
سر لوحې لیکونکي په خپل فن کې ډیر مهارت لري
دی اود د ښکونکي او د شپږو کلونو وروسته یې
په دغه هنر شروع کړی او دغه هنر په خپلې د ښکونکي او
وګل دولتي په ماسټر باندې د خامک د دولتي چارې
پرمخ بېولي او خپل دوق دی ته واده کړ چې
دسر لوحې په لیکلو او جوړولو کې پوره مهارت
لري

اوموډي چې داسه پنه یې په وړو ګڼو کې
شوی دای چې ماته کندهار، مشرقي هنرونه، کبې
تر شپږو کلونو پورې د دس ووا په خور بد مرغه په
دغه وخت کې د بایسکل څخه ولوېد او چې لاس یې
مات شو، د جوړې څخه وروسته، و څه موده، په ګل
دولتي او داسې په مشق او جلی خط دسر لوحې په لیکلو
انګیام

جاغای هنري چې لیک په جبه لاس کاري
په ټوکر، هنداره، آهن چادر، لرګي او پلاستیک
باندې، ښو، هنري، دای، کونې، ظرائف او
انګلیسي ښکلوونو مشق او جلی خط لیکي او د یوې
ښکلې سر لوحې جوړوي

دی دای چې ظرائف مشق یو څه داسه مشکل او
انګلیسي خط دای ته ساته دی لوله دغه کپله د ظرائف
مشق لیک دسر لوحې جوړه تر وروسته ده
دی د خپل دغه هنر په خپل دوق بولي او د

پورتنی په دوره کې یې دایک ورس د مضامینو
سره زیاته علاقه درلوده، د دغه ذوق او د خپلو
شوق دی ته واده کړ چې داسه هنر، کبې
دسر لوحې په لیکلو پیل وکړي

اوموډي دای سر پیر، پردې چې ده د خپل دغه هنر سره
داسه هنر او اقتصادي علوم، ماته په دغه پورې دی او
ماته په دغه داسه هنر، دای دغه هنر او لاس ته دای
او ښه کندهار، په کبې
بريالي هنري پرته له شخصي مفادې څخه د ښکونکي دسر وړي
او احصایې په ریاست کې دافشوارو پلانونو دتوچیدولو
ګرانو دخطاطی په کار اخیستې دپادوای او ښوولو
مؤسسو دپاره سر لوحې جوړوي او د خطاطی نور مالش
لري

دی دای د د کورنۍ ژوند په ښکله اقتصادي مشکل
په لور او د هنر د ښو هاید او څخه یو څه داسې هنري
او هنر چې په آینه کې د خپلو هایدانو له لارې دلوړو
مروړو او هنرمندانو دای دای ته د دای د دای د سیاحت
و کړ او د خپل دغه هنر د انکشاف دپاره لوی شیان درلوده
او د ١٩٨٠مخ کي

د کندهار یوخوان هنر مند په توګر دسر لوحې لیکونکي

یوخوان هنرمند...

د کښه‌داد د بهادۍ د ښکې کاد په ملو کښې ۹۸
بشپړ شوي او تر اوسه پورې پور د سيندو ۵۰۴۰
کروډو لوښه ځایستل شوي او پر هومي پاڼو باندې

پاڻي ۽ ٻوٽن جي وچ ۾ هڪ خاص رشتو آهي. پاڻي جي ذريعي ٻوٽن جي جسم ۾ پاڻي پهچي ٿو. ٻوٽن جي ڏاڍن ۽ پنن جي ذريعي پاڻي خارج ٿئي ٿو. ٻوٽن جي ڏاڍن ۽ پنن جي ذريعي پاڻي خارج ٿئي ٿو. ٻوٽن جي ڏاڍن ۽ پنن جي ذريعي پاڻي خارج ٿئي ٿو.

به کینه مادر کنی و شبی که خوا د کردو، و
بالا در سو دروازه کوته که بره دووه حالت
ماهی پنی ژادی، او عینی نودی صناعی چاری هم به
برپندنا سره پرریخ بیانی، او هر کله چی دروسه تر

هلو د و کلو نو د کچکي د او پر د پر پنهالو به او دوی
 شپکه په کار دا چوله شي نو به د کنه ها د او د...
 دلايتو او کښي سر بيره د صناعتي نمايتو نو په د باتو او
 د او پر به پر له هم په پر پنهالو سره چالا نه شي او په دي ډول

به دهخودیه و دهخکی لاندی او بوخه د کراس به
براختیا او د لراختی حاصلاتو به لوړو او کښی کاد
واختل شی او په دې ډول به پرېشتا زموږ د خلکو د
اقتصادیانو به لوړولو کښی ستره اڅیزه وکړی

د بریښنا د قوی فشار

په واسطه په سویدي کښې آندلاب

1991

ماستو موسیقی دان «داشتو کپا وزن» به غیر د موسیقی
د ممولو آلو غصه کاند به اخی بلکه د الکترونیک
هغه د آهنگ به د یو کښی استفاده کوی

«شوار» په دغه هکله «موکس-تر» مرکب
الکتروپیکي دستگاه ته تکامل ورکړی دی
دغه دستگاه کولای شي ۱۶ ملیونه ۶۰۰۰۰ هېغ ته

«شوارز» خبریالانوته وویل: بهدغه نوی طر مه
کنشی هغه موسیقی دان پریالی دی چی د موسیقی به من
بوده و پوهیږی ادهم باید د پریست د نوی مشار د
تذکره به هکله بوده معلومات ولری

دل مرغونی افغانستان
په ټولنه کې د بنځو د حق و اړز بنیت

۱۔ قرآن مجید کی تعلیم
۲۔ قرآن مجید کی تعلیم
۳۔ قرآن مجید کی تعلیم
۴۔ قرآن مجید کی تعلیم

به دیاری به تل دهنه به کوردکی وه
 به شکله به یی دخیل عییه کورد
 به چود دوی به دمییه او
 ماله یی محبت و سلامه دوی
 بیافواه

(دردنازی و اسی آلودگی
لکه لمرچی در شاهانه شوق بی-
سازنی) بل داجی (چندمیزه به
کودکی قطب دستوری به شیر
من)

دینار مقام و عینت سر و عسادی
دی جمع و سر و خود به لری او
بویل به عینت او کو چس به
چنگاری دودی اولاد بجای او
عینت و ورا عینت بر به کدیل و

د دودونو په پلوه وځای
وېر دی خپله پیقله گرا نه ده او
نه یی دکور سر دی ماله
اوله دلیل دی چی د پخوا واک و

۱- تربیه یوشان و دهه عصر
دو به شعر و محله لکه چی چه
بنکازی و سومین دهه است
شده اند در مجموع ۴ باب است

۱۹

(۴۲۴-۳۷۵)

دیکھو دیکھو ۴ ریت ۹ دعا ی آوی کی رشتہ چہ دہر دہر کہہ سہرہ ۴۴
تہول کہی او دعا اہ ۱۲ ۱۲ لری

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

۱۰-ی درمیدی، عصر کی دهه و د کون مویدان، موسمی که وودی به و
 یکه او فایده، ژوند کی دعا، الیه شاه ای جوی (ادی غده) که
 ۱۱-خستل گیتی

دېنگو مقام | ا | ح | ت | ر | م | دغه وخت د سرو د اواز او غوغا په حال کې چې د هغوی شپه روڼه وخت
نه وو او اخی یوه عافینه کول او همدغه پر بهر گر ده او د عافیه یی
سره په لوی بلبله درلوده او یوملته د دودونو له لارې د هغوی په پرت

ٲوتوړد پاده چي د ماسكو هغه سرگت كوي او هم د
ادوپا دهوايي كريجو سره هم ارتباط پيدا كوي

دکتر هاد بین المللی هوایی دکتر در آمریکا متعدد
ایالاتو به مرسته بای ته در سید ، ددغه میدان غنی و

عمو ساجد خان و جلالی هغه دی چې په عمومی توګه
په دغه هغه اعظمی استقاده ته ده شوی، د دې چټه
چې د دې میدان ادبی، وخت، چټکی اساسات داسې

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴

۱۰- کشای کهن اوی سوم ولری دکندهار بین الممالی
هوانی. کر لول لگنت ۱۶۹۹ عیدون ولری دکندهار

مزار شریف ، جلال آباد ، غزنی او لښکر گاه ، کپې
عصری هوايي مېدانونه جوړ شوي دي .

کئی دوی دانی (برہ) چچا لولکی دکا لول
 راجپوتی اومہ می یوہمیر کو چنی ہوائی میدا لولہ

دولت میں ان اقتصادی عوامل کو بہ نسبت دیکھا جاتا ہے
اور دوسروں میں ان کے مرکز و ہدف کے لیے واقعہ
شروع ہوتا ہے

۱۹۶۶-۱۹۵۶ حمل و نقل اورمو اصلاحات په چدي توگه په
بهر کډي بېول سوی ده پدې پلان کېنې په ۴۴۰۰۰۰۰۰ که
۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰ افغانستانو په نوي دري چنده لیکنه محاسبه شو

لکچر، لومړۍ پنځه کلن لاب کپي د حمل وړمل د کرېدو
او سي کو نو په جوړولو کې پلي لگېدلی دی.
اوسمهال ان د لومړۍ پنځه کلن پلان د تهريل او وهلو
کرېدنو د کولو د پاره ۲۹۷ ميليونه ايره د امریکا
غصه حاصل کړه خو يوازې ۱۹۹ ميليونه ايره دهلو

د غزنوي متحود تر قوماندانه

لاندې چې افغانان

د همدې پلا پر هند ورغله

اود لرگو ر شاوخوا دا
 دهر خېله پر هرو هو قدموبه
 اودال د لرگو کول ته ووازي
 سوله اوسه پلا په دې دمنو پر يوه
 خاځه دهانه سره اخيستله پدې
 ډول تي هو خاځي واخيستلي او
 په دغه لگيدلي شول تي و لگولې
 بيا په داسې حال کې چې د مرگ
 سره د تي و په د لرگو کول ته د
 هو خاځه دا لگيدلي خاځي د
 د اود د هروان

هکله چې لرگي اکثره دچ
 او هېڅې نوره هم نه دي ژرې
 اودا چېست خوښو دود او لسه
 هسې پورته سوه

دده عېن او ما عزمه (چې پال)
 د دود او لښې به معې کېږي ورک
 سو ددي وپاله چې که (چې پال)
 مقاومت دلاسه ودي او نالې
 دغالي جوړې کېږي ډول و سولنا
 په دغولو هم پيل دسو هودده
 نالې وانه وديدل سي

دده مقاومت ته حاضرېږو
 ته چپ وکړي او هيڅ لرياد تي وانه
 وديدل سو

مرغوي ښې هسې سر د
 دايه ډول و سولنا دغ قضا يولي
 دد کړا د کړا د دوان او لښې
 سره ورتلې چې آخر تي د لرگو

د کولې عېنه يوه سره عوه هکله
 جوړه کړه دده د پورې جوړه
 د اودال د لرگو کول ته ووازي
 لښه مع پر آسان دمي ده ده آن
 وروسته د ډول و سولنا دغ
 د ډول سو او کوله حاضرېږي
 پدې انتظار ده چې پدې اود کېږي د
 (چې پال) د سر د چاودلو دغ
 د اودال د سي چې دايه دده د
 گناهانو د بختلو او دده د
 با کېدو اغېنه وي

توله خلک هک حيران ولاړ
 شترگي دا دچکون کې اود هم د
 حواشې آ د اودلو په پور کېږي
 دود سکا دده دې دخت کېږي
 د چاودلو د اود د اود کېږي
 د اودال د سو د اود د اود کېږي
 چې حېال نظم ر سو

تر هو چې دغه اود او حېال
 په اودال د پيدل هېڅوک له خپله
 هايله و نه چوريدل اود اود د
 چوپان چې ا کښې ولاړ ده کله چې

اود د سو اوده اير وکښې وکړل
 سو پوالي هغه د اود چوکي
 لانه ده

د حېال دوي (آ د اود)
 چوکي دخوا ته ورتېر د اوده
 لود دغ تي وديدل چې
 وروڼو

هېڅه لرې چې دا دما د پلا د اود کاري
 او د اودال د پوله وکړي ولاړ سي
 سپاهيان آماده کړي چې سپاه سپاه پر
 دې ورسو (-لطمان مجبور) هم بايد
 ددي په اود کېږي دسو کښې سي

افغانان سر د اودان اودوله حاضرېږي
 چې ددي پېښې تر سخت تائير لاندې
 اخلې ده د اودال تي پرېښودي اود
 دچ - تلوه په اود دوان سو چې د خپلو
 لشکر د سره يو هاي سي اود چکري پدغه
 تپاړي او حمله کېږي برغه واخلې کومه
 چې د اود د اود پر لشکر دې کېږي

آ د اود) ددي مرغوي ښې
 دخوا ته ورتلې داي تر لاس واپورل اود
 خپلې دخوا ته سي پورته د اود له دې همدې
 د اود دې چې مع دې اود کړه

ښې آ د اودال ته وديدل چې
 اي سره د اودې پورته چې دما
 د اودکلي دده دما د اود د اود
 د اودال د اود سابلاد چې هر دخت له

اودام اوده تي د اود سوې چې په چکري
 کېږي تي ماتي دغور له کده هم په دې
 ياده کېږي ښکار وکړي اود دما مع
 دوسي پاي چې په غه شو د سړو دخت په

اخته سي لکه پلا چې دې د اود د اود
 سوز په غېره د اود چې د پلا د اود
 هغه هر د اود اخلې

دېښې دې د اود د اود د اود
 لوده هم پسي لانه کړه ليکن لږې پېرې

چې د شنبه په دېوه شوم هاقبت
سره د مېلمېسې په ډېر زحمت لږې
څېرې هغه تېر سو چې د مرمولې
په مخ دې دوی

آند پال چې له یوې خوا د
پلادمرگه په غم اخته د پلې
خوا یې پدې کښې فکر پند د چې
په هغه ډول ددې په مخ د وینې
هکله دده د خیال د چې دا چکه
په بدلتکه به دوی او پر خلاف ددې
د دده د وینې په پکلی چکه دی

په هېن حال کښې د آند پال
سره د اېره هم ده چې د چکې په
لېدلو په شنبه د یوه شوم
سروخت سره د مېلمېسې پالاغره
لې داسې تصدیق وایوې کله چې
دده دنده سپاهیان د جگړې وگر
ته یې دغه چکه دې هم پر غه لېل
چې آند پال باندې سېرېرې
کېدول سې

او یې پراېل باندې یو ډارین
تحت کېتېدو او د هارو ډېر
په توسط یې یو سايوان هم پر نصب
کې او پدې ډول یې آند پال او
مخ پې چکې ته های و لږو کي

هندي هوايان او لښکري
افسران چې د جېبال سرگه
خړوبولې وه ډېر تارده دده
ناو د لښکرو د مقابلې ته په
تندې بوخت وه

د پلې خوا غز لوی محمود چې
د چا سواو په وسیله ددې تیارې
او آمادګۍ هغه اطلاع ودرلوده
دو هارو پښت وده یې دغه یې خپلو
لښکرو ته امر کړی چې پر خپله
اړدوګاه باندې یو ژور خندق
راوگرځوي هکله که دا خبر وپېدلی
لښکریان چې تمه ددې محمود تر

سپاهیانو مو په پښه د ١٠ نالو
پر اوسنۍ سپاهیانو د دې سې
مبادا چې دده سره د مېلمېسې
لا غره جګړه وپېداوه

افغانی د دودو هوايانو دوی
لکه بادران یې هندي سپاهیانو
شروع سول
د مقابل طرف هغه هم ډېره
سخته حمله وکړه

آند پال خپلو لښکرو ته
د لېل چې هر څه مو پلاسي وده یې
خندق ته یې اچوې چې د محمود د
لښکرو د خوا ته د تیریدو لارو سې

سره دده شلېت چې د
افغانانو له خوا د دې لښکرو
شروع د دوی سر دده ر سر د
نیوای وه او په خندق کښې یې
لاری د کړۍ جګړه پیل پېلې
شدت ته ورسېدل او له دواړو
خواؤ انسانان لکه وچه چې لېل
کښې برمهکله او ډر

آند پال پر یوه لوی فېل سپور
هغه مرمولې هغه یې بر ش سېره ده
د جګړې د اوجمانده بوخت او د
پلې سپاهیانو ډېرې موقع ته
لې انتظار کېښ

په مخې چې یو فېل یې د سايوان
وې سېس ته نکره کړی وه د دې
سېر د اوجمانده کي وه چې آند پال
دای د له هغه سره گرځوي

د آند پال په هېن حال کښې
د اوجمانده په دې کښې وه چې دا
هغه د کله یې مخ د دده

د جګړې په ډگر کښې چې
هوايان د دواړو خواؤ تارده
کېدل او دوی یو د دواړو خواؤ یو
ډېر د حمله که مېلمېسې یې
وجود ودرولې وه

غز لوی سلطان محمود چې د حال ٢١
دا قتلګاه ته هتوجه د آس هغه د
کښته سو او د لایزال خدای په وړاندې
نې سر بر سجده کښېدوې او د لوی خدای
هغه یې ډېرې التماس کول

لږې ودرسته یې پېله پېرې په ډېره
مړانه پښه پر آس واورول او خپلو سپاه
لښکرو بیا ووه وده یې او دوی یې یوه
دودو یرغل ته آماده کړه او د هغه
په دده سپاهیانو په مرسته یې چې لکه
په ووه وژل کېدل ودرسته

افغانی هوايان چې په لومړۍ سر
کښې لا ډېرې دېدې هتده ودرولې وه
د جګړې ټوله وس یې په کار واچاوه
چکه هغه حده د سپدلی وه چې هغه
د دې یې آخره وه د مات او غایح په
مدې د دې د دواړو مېدې

آند پال فتح د خپلې خوا په نصب
پلې د اوجمانې پلې د چې افغانان مات
سول هکله ده چې د جګړې صحنه ته
نظر واچاوه افغانی لښکریان یې
په پلې لښکریانو کښې ودرک وه

اوس او دا وخت چې که آند پال
د دې مرمولې په مخ ودرولې وه
د دې په وینه او ددې خبرې موقع
سره سويده او د دې یې د دې ودرک
د اوجمانه او کوچنۍ یې د کي چې حجاب هنې

د دې کي پر فېل سر پېره د دوی کش
مکش شروع سو په مخې کوچنۍ کاوه چې
آند پال لږې کاوه د صرف کي وولې
د آند پال ټوله کوچنۍ پدې کښې د
چې حمله په چکه ودرولې

پدې کشمکش کښې د سايوان اوج
ستن د تحت هغه خطا سوه او د فېل پر
دې د سې ودرول چې هغه یې حوډا
دود کي دې په هغه د شروع وکړه
د دې سې حال کښې چې شایې جګړې
(نور په ٣٠ مخکښې)

د شطر نجاو فر د اصل واضع

از پیر و حقه عمامه ای
او بشوایم خاصو او هامو
اسما با تو کی دخطونج اورد
لوی باب اود مرصع دگدی
دخبل ساعت تیری اوتفن دیاده
دادی بازی گوی اد خوبی تم
لری

اپکن ما تو به خود و خود کی
 جی همی ایسا مان به ماری و
 شکر به دور لکنا و خود و
 و ۳۰ شکر به خود و خود و
 شی

«من عمل صالحاً مثلاً ذرة فضاعدها فكأنه ضاعها»

۱۔ عیسائیوں کی دولت و شرف
 مسکینوں و ارمکوں پہ پور کی دھاری
 ایسکوں ۱۰۰ دی کی دھاری
 اہل ایمان چہ رملہ امی کی چہ ۱۰۰
 چہ کوم ادا کد ۱

اسان ان جي ڪمال و انعام
 امانت و ڪمال و انعام
 به پدي و ڪمال و انعام

جا او دینای او به باد کی پاته
وی ممکن دوباره له تپو غصه و
په له بدو غصه دپهکله غافل
ده غافل دی. هکله چې یو باعث
که ۱۱- ان ته وجود ولری کله

بیاد اسی کجری جس انسان خیل
 جیل دیا او بدو کہ قوالہ یہی۔
 کہ ترو کہ پرچہ دی

ادبیاتی و درستی خوانند
دوره‌های دبیرستان و دبیرستان

کئی دستورِ نجات اور دیوبند کے مفصل ولیکو
 ۱۔ بے دا جوتہ کو چس دانہ پھدی لو جو
 کئی شربت سے مرمانی اور تاجِ دلہ
 ۲۔ پھدی اور دالوئی دھاغہ پھدی اور
 پھدی کئی لافل اور کئی دگوم مانت
 اور دگوم حرمت دھنہ پھدی پالو اور
 برانکبا اور

په موږ کې طبقه د خواصو او ...
ددې لار کې علمي وټانيزم مساوات
بيا د نړۍ او ددې نوم مصلحت او
اساد هم په شرعي او اخلاقي لامل ورته
معلوم وي ايکن هرام لک او دکاډوبه
چې يوازي دخپل بې لگامه شوق او ذوق
په اثر کوي او د يو چې نور نه پوه او
بدونه دموکرسي داسې کيږي ددې س

چې په دې ماب کوم هم نه ده خپله هماغه نه
دو ښه مدعا او غرضي هېڅ د نړۍ نه
د دې د پالنه چې هو ۲۱ هم نه ده په دې
دولتو ډېر د شوه او ځان په نقطه نظره
غېره د دې داته د ما د ملومات او

بسیار ممکن است محدودی و منابع
و هماره و گرو و ... خدمات گری
شی و این تالیفی بر خه و شطرنج از
ارو و انه و ادوی

مجبور ہوئی واضح و غلط طریق سے
 ان دھرم اور اسح روایت اور حکم
 عندی و جی دیارہ دیلیت ہی بہت
 وضع کی اور وضع دشنامی ہم دیارہ

که چیری مدوکت عاوسی فخر د کوی
رماوکت همه به توضیح کدلو د فخر د کوی
طرفه شکر د دوشیرینا د شاه او په شکر
صاحب نوم د فخر د کوی د کوی به نصیحت

و اما گل شو و دوسته له دي شخه
 د شطرنج وضع دغه نوموړی حکم
 وکړه او حکم یی وکی وولو
 حکماو نه دغه صبر د شطرنج
 به مصلحت گنځی په ارد شیر
 باندی او بادشاه هم افتخار وکی
 له دي شخه چی دده د پادشاه شطرنج
 وضع شو و دوسته بادشاه حکیم
 واضح ته وویل: په دی هر بی آهیر
 « - یی مایه تر ده - یی » موس
 کی د شطرنج هره تماچي لری
 له ماحضه یی وخوا ده حکم
 جواب و وکی چی حکم دی بادشاه
 و کی چی نه وولو خا و کی درهم
 دی او دغه درهمو له دی یو په دوه
 شي تر پایه پوری د خا او بادشاه
 نه داد حکیم چاره سیکه و پالنه او
 دی ویل: عقل دی دما را فاسد کی
 مع چی تا و گړه - و لیر و وین ای
 بادشاه پر پړوه چی طلب د حکم
 دوه دي چی ستا جزای او خزان
 دملو کو ټوله ملتیه سره پیری -
 بادشاه په اوږدو واور د

تلاوه: صاحب کی سواروی و دل
حکیم و جی سما سماع صاحب تیره
دو سار سوبت از عیبی روایت
کوی چی او مودی حکیم به بدل
کی دود از عیبو می دلجو دانی
دل لودی. هو چی آخره خانه
دبساط و شطرنج متفرقه شود
نمونه دارو اقلیم و ادیبی بیبا
فصلت و د کوی نودته پر شطرنج
ادبی چینه چی دارد واضح می بو
مثل و گزارد و دیاده و دنیا، او می
دولس خانی و گبری (لکه شهود

د کال او د ویشل شوی مخلوق
 قسونه په ټول د خلونو د کال
 او شیر د ټکر او دده دیرش دی
 لکه د میاشتی ورځی او هغه
 دیشلی سپینو او قوړو لکه
 د میاشتی ورځی د شپې او شیر
 د لکینو هغه شیر دی لکه جهات
 سته او شیر د هر یو د دغه
 لکینو هغه او ده دی لکه د هکلی
 طباقی د آسمان د انلاکو
 سپانه دجوم ایام الاسبوع او
 شیر د هغه چي حاصلی لکه هغه
 لکینو هغه د قلت او اکثر لکه
 فضائی او قدرتی

د بالی کو تصرف هر گندی
 حسن اختیار دده او دده عقل او
 دوه جودت او لیر کی تر داسی حده
 پورته چي د خطر رنج جالی چه پالی
 کښی له لر دسره دهر اکت پیدا
 کی او دده اعلم

د خطر رنج د تسهی وجه
 هتر لکه په گالی داسی پر
 وزن او ددنی د خطر رنج دده او
 مرادله او مشهوره بالی ده چي
 سکیم دا هر «هندی» بالی دی
 دده په زمانه کښی د شیر دوان
 اغراض کویده

(او د دهمبر) په برابری
 کښی ددی بالی (ارد) جود کی
 او د خطر رنج دمر د هغه دی او د
 دغه ټپو په نر د نر د شاهه
 (چیر ته) او د خطر رنج (پشتیاد
 ته) دده او خلک کی یوه گیاه هم بولی
 او دغه دوسی گیاه ده چي اکثر د
 چین هغه دده او ددی پته نه وی
 چي د خطر رنج په هندی کښی د
 چتر تنک اصل و په لور د ناسی

جیم او په پیش د نای قرشت او په
 زور د ده مهله او د لون په
 سکون د د ناسی گالی په سکون
 چي معنی یی مخلوق کو یی اندامون
 او دغه عبادت له قبل آس او په
 او پیاده هغه بلل کیږی او
 فارسیان پیش (دنا) د ناسی
 د خطر تنک چي صرب د خطر رنج دی
 دای او بولی یی

په نفایس الفنون کښی
 لیکي چي هغه پمینه دانه لیکو
 چي واضح د خطر رنج صفت یی
 دهر چي یو د هندی حکما د هغه دی
 او هر گنده ون یی لاج کړیدی
 چي دده له دامنو هغه و

او بل سبب هم دا و چي ملک
 ته دملو کو د هغه چي په معادیه او
 په جهانگیری او مبارزات اخته و
 ملت پیش شو چي پر آس سپر بدلی

او وی او دیر متدلی و یی
 حکما او لیرگان حاضر کی او
 د ددی دبل خوا د چي یو ته بیر
 یوه چانه یو فکر د کړی چي
 پیله دی هغه چي پر آس سپر دشم
 په حرب او کاژ او سره مشغول سم
 او لدی ملت هغه غلام سم لاج
 وویل تد بیر ددی کاډله ما هغه
 دی خو چي دلا شو او کورته

دلا دی او د خطر رنج یی حضور ته
 د ملک د اوری او کیفیت دلمب
 یی وده تهرش کی ملک لره دا
 وضعیت د پوخوین شو او دی یی
 د ناز او اوله ده هغه یی دا برد
 او باخت دده کی همیشه په مشغول و
 خو چي وفات شو اوله ده هغه یو
 خو کښی د نشت لائق وی تشو پاته
 مگر یوه پخته چي دده هغه حامله

او د هغه چا په (د ناسی) د مین او د ملک
 په تد بیر د مملکت مشغول سوه خو چي
 دده د واضح حمل د داسیده او لدی یی
 و لیر او

ملکي نوم دده شاه کبیر دی او
 تربیت یی کاوه چي لوی سو معاد یی
 یی شروع کوی او دده مملکت د بالی
 په تصرف کښی ددستی او د هر یو او ده
 چي یی قصد فتح او ظفر دده و په
 یو مدت هغه په هینو معاد یو کښی
 مجروح شو او دده سبب وفات سو او
 د چالرو د امیال نه و چي حال دده

ملکي ته عرض کی یو دلو پاتو هغه چي
 د خطر رنج په بالی خبر و یو ددوخ دی
 ورځی او دی یی دوزر حلول ولیدی او
 سبب دملالت او تنک دده دده یی سوال

و کی ملکي دویل دیر مدت کپوری چي د
 شاه یو خبر لاهم ته لای یی او دملو معادیه
 چي دده حل په دده دی دسید لی دی دده
 لوی سوری وویل ملکي ته دی معلومه دی

چي اطفال د بادشاهی د مملکت د جهان
 کپوری له هغه هغه دسفر او دملو مدت
 هغه دمریت او له هغه هغه د تکلیف جهاده
 نلری او ددی اثنا کښی د معادری

حکما پته لسم د خطر رنج یی ضدا و کی
 او ملکي لره ددی هغه یو هغه حاصل سو
 او لدی هغه یی او د ویشل چي د خطر رنج
 حاضر کی او دی ته یی و دده کی خو چي
 هغه د خطر رنج حاضر کی بالی د خطر رنج
 یی و د ویشل او دده بالی یی اخته کی
 تر خو چي په باخت کښی استوار سو
 یوه ددوخ یی له ده سره د خطر رنج کاوه
 ملکه خالیه سوه تد بیر شاه بود ته سو

هک چي شاه های د دلو د ملکي وویل
 شاه مات دی هغه لوی سوری وویل ملکي
 ته دی بقادی دیر دغت کیږی چي دا
 حالت پیش سو او چالرو هغه تدات نه و

چی دی خبر دی اعلام کی شو چی د
ملکی غنچه بعلک تلفظ و شو ملکی
لره احوال د زوی سلو سو او به
واسطه د شطرنج غنچه مالک واقعه
اسانه سو او لدفه وشت غنچه
شطرنج دهنه به چار کچی نشر
سو لیکن د ایران به میواد کچی
خوک بدی بائی مطلق نبوده
او داسی هم دیل سویدی چی سبب
د دوا و دلو د شطرنج ایران ته دوا
چی ملک نوشیروان ته دوا رسیدی
او آواز د فضل و د دانش حکما و
چی دوه ملازمین ده اطراف و
منتشره سو او د باد شاهان و غنچه
دهنه چی دوه ماسر و به دول
د امتحان تی آلات د شطرنج سره
د تهنو او د دیو نو شیردان
د لیبل او نامه تی و لیبله چی
د موه و دول زور کا نو بدغه ترتیب
ار وضع استهراج کچی بدی او که
د غنچه های اوضاع داسی وی لکه
د دی های دوا لیری نوشیروان
او ملازم او دوه هکله چی د وضع
تی او د لیبل لای غنچه غنچه به
دوات او بزرگچهر حکیم به غنچه
زمان کچی به بند کچی و دوسته
تی ناسد و کی او دی تی و غنچه
غنچه وخت چی بزرگچهر حاضر سو
نوشیروان له ده غنچه دوا و غنچه
بزرگچهر و دیل یا د شاه چی پر
بند به غضب سی باید له ده غنچه
یوشی دوا دی چی بیرته دحیم
سی او غنچه شن به بیرته و رکی
نوشیروان خیل سو
بزرگچهر و دیل دباد شاه
به دوات کچی ترا وده به سترگو
کچی دما یو غنچه رویشانی لا با ت

دوشیروان بدی خوشحال سو
او شکریه تی و کچه او غنچه سیری
تی طلب کی هر کله چی داغی او
شطرنج تی بزرگچهر ته عرض کی
بزرگچهر و دیل
داسه چی نه ای له تا سره
و بالزم
د دوسته غنچه سیری داغی او
تی شطرنج تی کچی چووی او
بزرگچهر هم دوه به مقابل
کچی چووی
اول لاس او دوه لاس تی قائم
کی (پورته کی) او غالب سو
د دوسته کودت و لاری او د لاری
ای استهراج کی
غیبتی دای او د دهنه او
شطرنج هم و لیکن غنچه وخت
«کمپین دوه وده» اولمب د غنچه
دوشاله تی و کی او یو کمپین او
بند موصوبی دوی چی او سسته
دای پر زیباتی کچی او دهنه
میواد ته تی و لیبل
برهان قاطع : شطرنج
بالکسر و سکون الطاه و
کسر الراه المملین و غنچه
بالسین الممله دوا و بدی او دوا
یو معروفه بازی ده او دوا حرامه
ده به نزد دایو حنیفه او مباح ده
به نزد د شافعی بدی هر بی عبارت
دو حرام او غنچه ای حنیفه و مباح
هنه الشافعی او لم یکن فی المال
غمران و فی الصلوة نسیان و فی
المان طفیان و الموضیبه علیه
هنه ایضا کراهته خدیده
عالمگیری : ترد بالفتح
و سکون الراه یو معروفه بازی

« ۲۷۷ مخ پانه »
د غز لوی محمود ...
ته و له دگر دتینیدی
د محمود سیر و لشکر و چی د پیاده و
به مرسته برهنه تی لشکر و حمل و دوی
و غنچه لشکریان تی دونه دوا غنچه
کی و ده چی غنچه د پرهام تلفی و ده
کله چی آند پال له دگر و دوت او
دوی دمانی دباد یو او به پله سو
غنچه لشکر و چی خیل مشر و
ایشتی به حال کچی و لیدی دوی هم به
دیره دوا غنچه ای او داسه مخ پی
دباد او د (الفرار) ناسی و دحل
سوی
دوی دای تی دای دخت کچی
آند پال دمر و تی دای دای و لیدی به
دده وخت کی تی لشکر و دمانی و کچه
چک دیره بد دنگه و ده به لیدی و ای
د همیشه دباد د خولی خوله خرا بیدی
آند پال چی خیل او لشکر دایشتی به
حال کی و لیدل دقهره سره دایشتی
خنجر تی او کچی او پله تی یا لشکر کی
دحل او های پر های تی و دحل
د دی تاریخی دای لیکن او دای
چی جیبال ددی دای مشوق به او دکی
اچولی و دی د خیل مشوق د بجات آباد
خیل همان او دای اچولی او به دای
بد دنگه او دتی و ده
چکی دوا و ده به آخیر و شیهو کی
دویل چی دما زمان دفا و چی ناسی به
بد حال کی و دیتم غنچه او چی دنا او دنا
دیلار می دیر به حالات و لیدل نور
ازمان لمرم
(بای)
د مهره هم و دای او دای ته دوا غنچه
هم دای او داسی دای چی ترد و
بزرگچهر د اختر اعا و غنچه دی
(پانه لری)

زما د واده شپه

ای ژوند یو انسانانو! مشرانو، څوانانو، زچوانو او هملکانو او ټولو دوستانو! په له یوه اوږده انتظاره ماته ویل سوی وه چې ما بیا دی د واده شپه ده. په دې هر څوک نه پوهیدل چې ما بیا به زه چیرې یم، دور ځی د سره زما ټوله دوستان زما د واده په کار لگیاوه. دا هیچاته نه وه معلومه چې ما بیا به زه زوم نه یم او د اور لحد یو بندی به یم.

ماته به ملګرو په ځنډا د دې شپې مبارکۍ را کول ما به دوی نه په ځنډا جواب ورکاوه لیکن په زړه کې می یو ناوړی لاس وهل کیدی، ولې چې هر چاته به می ویل چې د په لایړی ده ځکه زه حق په جانب وم. ما انتظار کېښ چې څو ساعته وروسته به می د ناوړی کره وروای په دې نه وم خبر چې تاسی به می وچو دښتو ته یو زی تاسی چې څوک سپاره څوک په یاده راسره واست دلته مو راوستم، هغه ځای ته چې زما د زما د ځوانی آرزو ځای ټوله یکمې بندیان سول. ما ځوډانه وه ویلې چې دلته می راوای، نن شپه خوز ما د واده شپه ده، نن شپه هغه د خوشحالی شپه وه چې د کلور اهیسی ئی به، انتظار کې سوځېدم. اوس چې کورم توره تاریکه ده هغه څراغان چې د زوم ځوله په روښانه وی دلته ئی نه وینم، هغه تخت چې دوستان ئی و زوم ته په پریښایسته ورجوړوی دلته لسته اوزه پروجو خاور و پروت یم.

هغه ځلان مو ځه کړه چې زمانه تخت مو په بیا پسته کاوه.

(پا و لالی) (خوږ پنا دی) مو وای ونه ویلی.

هغه ځنډای چې د زړه صمیمیت په ځپلو، هغه خوشحالی چې یو جهان حرکت او حرارت په ځپلو و ځه سو؟

تاسی ولیدل چې د ابادی او خوښی دهیچا روزی نه سوه دا ځکه چې زما د واده د په دغم په شپه را بدله سوه.

مړی خو هر څوک لیکن زما مړ ځه د اور و ځلکو د مړ ځه سره توپیر درلود هغه دا چې هر څوک د واده په شپه نه مړی.

دا یوازې زه وم چې د یو جهان هیلو او اراما نوسره اور و خاورو ته راغلم تر دې ټولو ارامانو چې دلته مالدخان سره راوړی دی دادی چې کشکی زما مهر پانی مور زما د څو لیمړه ځه دا ځه وای لیدلې، کشکی ځو د دې هغه د شفقت څخه په ځه زړه د اور و وینو څخه نه وای په ځه سوی زما د مړ ځه دا ځه په د مړ ځه تر ساعته د دې ملګری وی ځکه چې دا مړده، تاسی مور ښه پیژنی چې پر سر و له یو ئی ژوند خوښ دی نه دا چې د ځوان زوی مړ ځه په ستر ځو و ویني د جهان ټوله مصیبتو نه ز غملا یسی څو د ځوان زوی د مړ ځه د لیدو توان نه لری په زیا تره بیا چې د زوی د واده شپه ئی وی.

تاسی زما په مړ ځه د دنیا په وفا ئی هم ولیدل چې البته ځیرت به ځنی و ځلی.

تاسی زما په مړ ځه دنیا و پیژندل، مور به مو هم ښه تر ا پیژندلې وی، دوستان به مو هم پیژندلې وی زما وروستی دعا داده چې پر تاسی دی داسی شپه نه را ځی لکه (زما د واده شپه) عبدالرؤف «منصف»

دکندهار بنار والی دفور اچولو
دغالنگی یو پلندوزر د فهاایت
په حال کی

دکندهار دواتی مطبعه